

си и се отклонява с мили от правилната посока, тогава измисля история за оправдание, в която хвърля вината върху невинните феи“ (вж. „Fairy Mythology“ на Кайтли). Това напомня и за „Feufollet“ или за „Will o' the Wisp“²⁸⁴, и за онзи пътник, който

*„следва през мочурища и храсталак
на монаха Раш фенера пак“.*

Живеейки на открито, циганите са опознали добре тези „духове“, които наричат *mullo dûdia* или *mûllo doods*, т.е. мъртвешки или призрачни светлини. Разказ за приключенията на един циганин с тях вижте в „The English Gypsies and their Language“ („Английските цигани и техният език“) от Ч. Г. Лиланд, Лондон, „Trübner & Co“. „Когато някой е воден от фея, той все едно попада в лабиринт, обърква се, сякаш хобгоблин или пук, или някоя от феите го е отклонила от пътя. Цярът е някоя дреха да се облече наопаки; казват, че жената трябва да обърне бонето си с вътрешното навън, а мъжът трябва да направи същото с някоя от своите одежди“ (Халиуел, ръкопис, „Devon Glimpses“, „Впечатления от

²⁸⁴ Feufollet (фр. Feu Follet) и Will-o'-the-Wisp са само някои от познатите във фолклора на различни народи наименования на блуждаещия огън. Съществуват множество легенди, както и множество опити за съвременно научно обяснение на този феномен. В израза „Will-o'-the-Wisp“ „wisp“ означава ръкойка сено или слама, използвани в миналото като факла. Легенда от Шропшър разказва, че Уил – зъл ковач, не бил допуснат в Рая, а бил обречен да броди по земята. Тогава Дяволът му дал един горящ въглен, за да се топли, а той започнал да подмамва безразсъдни странници в мочурищата. В английския език същият феномен се нарича още „Jack o' lantern“ (Jack of the lantern). Според една ирландска история пияницата Джак сключил сделка с Дявола – да му продаде душата си срещу уреждане на сметката му в кръчмата. Когато Дяволът дошъл да получи обещаното, Джак го подмамил да се качи на едно дърво и отдолу начертал кръст, така че Дяволът да не може да слезе. Той изтрил кръста едва след като Дяволът му опростил дълга. Заради греховете си Джак не бил допуснат в Рая, но и Дяволът не го приел, а само му дал едно въгленче от адския огън, което Джак поставил в издълбана ряпа, за да му служи като фенер в света на изгубените души – б. пр.